

СТАНОВИЩЕ

за придобиване на образователна и научна степен „доктор“

в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов

Изготвил становището: доц. д-р Татяна Петрова Кичева, УНСС, научна специалност „Социално управление“

Основание за изготвяне на становището: Участие в научно жури със Заповед № 140/25.02.2020г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“, Свищов

Автор на дисертационния труд: Надежда Косева Стефанова

Тема на дисертационния труд: „Тенденции в мотивацията на персонала в малкия и среден бизнес“

I. Общо представяне на дисертационния труд:

1. Предмет на изследването

Предметът на изследване в дисертационния труд, определен от докторанта, е мотивацията на персонала в малкия и среден бизнес (по примера на фирми от сектор „Преработваща промишленост“, сектор „Професионални дейности и научни изследвания“, сектор „Хотелиерство и ресторантьорство“).

2. Обем

Дисертационният труд е с обем 275 стандартни страници и се състои от въведение, три глави, заключение, списък с използвана литература. Изложението е онагледено с 53 фигури и 64 таблици.

3. Структура

Дисертационният труд е структуриран в съответствие с поставената цел, научно-изследователските задачи, работната теза, обекта и предмета на изследването. Основните части на дисертацията са взаимно свързани и разработени в логическа последователност. Отделните глави на разработката са сравнително съразмерни по обем, като всяка от тях завършва с изводи и обобщения, които демонстрират аналитичните умения на автора.

4. Литература

Списъкът с използваната литература включва 123 източника, от които 61 са на кирилица (на български и руски език), 33 на латиница и 29 интернет източника.

Използваната научна литература свидетелства за много добра осведоменост на дисертанта по разглежданата проблематика.

Основните компоненти на дисертационния труд са представени пред научната общност посредством 2 самостоятелни научни доклада, 2 самостоятелни статии, 1 студия и 1 монография в съавторство.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

1. Преценка на актуалността и разработеността на изследвания в дисертационния труд научен проблем

Дисертационният труд е посветен на един винаги актуален проблем в управлението на човешките ресурси, тъй като мотивацията на служителите за осъществяване на ефективна трудова дейност е от ключово значение за постигането на успех във всяка една организация. В днешно време най-важният ресурс на всяка една компания е човешкият капитал и мениджърите използват много и разнообразни методи за мотивация на сътрудниците си.

В увода са добре обосновани актуалността на изследването, целта на разработката, изследователските задачи и защитаваната теза. Според мен обектът на изследване има нужда от преформулиране.

Първата глава има изцяло теоретичен характер. В нея докторантът, базирайки се на анализирани теории и модели за мотивацията на различни автори, формулира собствена дефиниция за понятието.

Втората глава е методическа и в нея е представена авторова методика за изследване на мотивацията на персонала в малките и средни предприятия.

В третата глава е разработената от автора методика е апробирана в три предприятия от малкия и средния бизнес. Въз основа на направения анализ са дадени насоки с цел очертаване на бъдещи тенденции за подобряване и усъвършенстване мотивацията на персонала в малкия и среден бизнес в България.

2. Мнение за езика, обема и инструментариума на дисертационния труд

В дисертационният труд е използван висок научен стил с подходящата терминология. В разработката е използван правилен и достъпен научен език, което допринася за убедителност и логичност на изложението. Видно е, че авторът притежава необходимата теоретична и практическа подготовка в изследваната област.

Обемът на дисертационния труд е напълно достатъчен за подобен вид научна разработка. За реализиране на целта и задачите на дисертационния труд е използван подходящ методически инструментариум.

3.Мнение доколко автореферата отразява точно и пълно труда

Авторефератът е с обем от 56 страници и коректно отразява основните моменти от дисертационния труд. В структурно отношение отговаря на изискванията за оформянето му.

III.Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Представената в автореферата справка за научните приноси коректно отразява основните постижения на докторанта. Научните постижения се отличават с оригиналност и практическа насоченост, което ми дава основание да ги приема. В дисертацията могат да се очертаят следните научни и научно-приложни приноси:

1. Формулирана е авторова дефиниция на понятието „мотивация“ на базата на изследване и критичен анализ на разнообразни схващания и теории.

2. Конструирана е методика за изследване мотивираността на персонала в малкия и среден бизнес, състояща се от пет последователно обусловени етапа.

3. На база на проведеното анкетно проучване е изграден мотивационен профил за всяко едно от анализирания предприятия, въз основа на който е изготвена мотивационна програма.

4. В резултат на представения емпиричен анализ са констатирани някои по-обща насоки към стопанската практика с цел очертаване на бъдещи тенденции.

IV. Въпроси, критични бележки и препоръки по дисертационния труд.

Нямам сериозни критични бележки към представения дисертационен труд. Бих препоръчала на докторанта да продължи и в бъдеще своите проучвания по изследваната проблематика, като публикува резултатите в международни издания.

Въпросите ми към докторанта са:

1/. Каква е възможността на малките и средни предприятия да мотивират чрез обучение и развитие сътрудниците си?

2/. На какво, според Вас, се дължи сериозната разлика в ранжирането на мотивационния фактор „заплащане“ спрямо останалите – почти двоен относителен дял и в трите изследвани компании?

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение.

Представеният дисертационен труд на тема „Тенденции в мотивацията на персонала в малкия и среден бизнес“ с автор Надежда Косева Стефанова представлява

цялостно и завършено научно изследване. Дисертационният труд отговаря на изискванията за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ на Закона за развитие на академичния състав в Р България и на Правилника за неговото прилагане. Това ми дава основание да дам положителна оценка и да предложа на уважаемото Научно жури да присъди на Надежда Косева Стефанова образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 3.7 „Администрация и управление“, научна специалност „Социално управление“.

23.03.2020

Изготвил становището:

(доц. д-р Татяна Кичева)